

Předkládací zpráva
pro Parlament České republiky

Dne 6. března 2019 byla v Buenos Aires podepsána Smlouva mezi Českou republikou a Argentinskou republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách. Usnesením č. 705 ze dne 31. října 2018 vyslovila vláda České republiky souhlas s jejím sjednáním.

Vzhledem k narůstající potřebě mezinárodní spolupráce mezi celními orgány v boji proti porušování celních předpisů a skutečnosti, že celní správy České republiky a Argentinské republiky nemají v současnosti žádný právní nástroj, který by jim umožňoval účinně spolupracovat při předcházení a šetření porušení celních předpisů, se celní správy smluvních stran dohodly na tom, že předloží svým vládám návrh na uzavření Smlouvy mezi Českou republikou a Argentinskou republikou o vzájemné správní pomoci v celních otázkách (dále jen „Smlouva“).

Iniciativa ke sjednání Smlouvy vzešla ze strany Argentinské republiky. Expertní jednání se uskutečnilo v Buenos Aires ve dnech 9. až 10. listopadu 2016. Českou stranu zastupovalo Generální ředitelství cel, argentinskou stranu Federální správa veřejných příjmů. Zúčastněné strany se dohodly, že Smlouva bude uzavřena v jazyce anglickém, španělském a českém, přičemž v případě sporu o výklad Smlouvy se použije anglické znění.

Argentina je pro Českou republiku třetím největším obchodním partnerem z Latinské Ameriky a v rámci vzájemné obchodní výměny mezi oběma zeměmi dochází k záměrnému porušování předpisů, a to s cílem obejít ustanovení týkající se úhrady cla, daní a jiných obdobných peněžitých plnění vybíraných v souvislosti s dovozem nebo vývozem zboží, nebo ustanovení upravující zákazy a omezení dovozu či vývozu konkrétních druhů zboží, včetně omamných a psychotropních látek. Uzavření Smlouvy je proto v zájmu České republiky vzhledem k tomu, že Smlouva směřuje k předcházení a šetření porušování celních předpisů, které poškozuje zejména její finanční zájmy.

Cílem Smlouvy je vytvořit smluvní základ pro vzájemnou spolupráci smluvních stran, a to především pro

- zjištění, stanovení a zajištění úhrady cla, daní a jiných obdobných peněžitých plnění vybíraných v souvislosti s dovozem a vývozem zboží;
- vzájemné poskytování informací o pravosti písemností, které slouží ke správnému zjištění, stanovení a úhradě cla a daní (včetně celní hodnoty jako základu pro jejich stanovení);
- šetření a ověřování, které na žádost jedné smluvní strany provádí celní orgán druhé smluvní strany, včetně možnosti přítomnosti zaměstnanců dožadující strany při šetření;

- výměnu informací a zkušeností z činnosti celních správ, zejména v souvislosti s nezákonným dovozem zboží a nezákonným obchodem s omamnými a psychotropními látkami.

K obsahu Smlouvy:

Smluvní strany se Smlouvou zavazují ke spolupráci při předcházení a šetření porušování právních předpisů v rámci svých kompetencí. Smlouva se nedotýká justiční spolupráce ve věcech trestních. Smlouvou nebudou dotčeny existující ani budoucí práva a závazky smluvních stran vyplývající z jiných mezinárodních smluv a dohod, ani z členství České republiky v Evropské unii.

Hlavní zásady Smlouvy jsou uvedeny v její preambuli a jsou zcela v souladu se zájmy obou smluvních stran.

Článek 1 v souladu se zájmy obou smluvních stran stanovuje definice užívaných pojmů a specifikace oblastí a forem spolupráce pro uplatňování a prosazování vlastních celních předpisů.

Článek 2 hovoří o rozsahu působnosti Smlouvy a stanoví, že pomoc podle Smlouvy může být poskytnuta v souladu s platnými vnitrostátními předpisy smluvních stran.

Články 3 až 8 stanoví rozsah konkrétních způsobů vzájemné pomoci, kterou si smluvní strany budou vzájemně poskytovat. Pomoc spočívá především ve vzájemném poskytování informací, které buď má celní orgán jedné smluvní strany k dispozici, nebo je na žádost druhé smluvní strany získá formou šetření.

Články 9 až 11 upravují způsob podávání a plnění žádostí podle Smlouvy.

Ustanovení článku 12 umožňuje, aby úředníci celního orgánu dožádané smluvní strany vystoupili jako svědci nebo jako znalci při soudních nebo správních řízeních v souvislosti s porušením právních předpisů na území dožadující smluvní strany.

Článek 13 umožňuje účast úředníků na celním území druhé smluvní strany při šetření a ověřování porušování celních předpisů na písemnou žádost a stanovuje podmínky takové účasti.

Článek 14 upravuje použití informací a dokumentů získaných od druhé smluvní strany s tím, že odstavec 4 umožňuje orgánům České republiky dodržet povinnosti vyplývající z právních předpisů Evropské unie. V souladu s účely a v rámci působnosti Smlouvy mohou strany získané informace využít jako důkaz ve svých důkazních protokolech, zprávách a svědectvích a ve správních řízeních a s nimi souvisejících soudních řízeních.

Článek 15 upravuje základní zásady ochrany osobních údajů předávaných na základě Smlouvy. Obsahuje standardní záruky, požadavky a postupy při nakládání s osobními údaji.

Článek 16 upravuje výjimky z povinnosti poskytnout pomoc, kdy dožádaná strana může pomoc odmítnout nebo ji poskytnout za stanovených podmínek.

Článek 17 stanoví obecné pravidlo pro hrazení nákladů vzniklých při spolupráci podle Smlouvy, podle kterého každá smluvní strana nese své náklady na realizaci spolupráce. Dožádaná smluvní strana může požadovat na dožadující smluvní straně proplacení nákladů na experty, svědky, tlumočníky a překladatele, kteří nejsou státními zaměstnanci.

Článek 18 upravuje řešení případných sporů, které mohou vzniknout v průběhu provádění Smlouvy. Takové spory budou urovnány diplomatickou cestou. Celní správy se mohou v konkrétních případech dohodnout na podrobném způsobu uplatňování ustanovení Smlouvy s ohledem na její řádné provádění.

Článek 19 vymezuje územní působnost Smlouvy, kdy tato bude uplatňována na území obou smluvních stran tak, jak je stanoveno v příslušných vnitrostátních právních předpisech.

Články 20 až 22 obsahují standardní závěrečná ustanovení. V případě potřeby se strany sejdou k provedení revize Smlouvy. Smlouva je sjednána na dobu neurčitou a vstoupí v platnost tři měsíce poté, co ji ratifikují obě strany.

Předkládaná Smlouva je v souladu s českým právním řádem, obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, se závazky vyplývajícími z jiných mezinárodních smluv, kterými je Česká republika vázána, i se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii. Rovněž úprava ochrany osobních údajů je v souladu s vnitrostátními právními předpisy upravujícími tuto oblast. Pokud Smlouva určitou oblast neupravuje, postupují příslušné orgány v souladu s vnitrostátním právním řádem. Smlouva má povahu mezinárodní smlouvy, k jejíž ratifikaci prezidentem republiky je zapotřebí souhlasu Parlamentu. Předmět úpravy Smlouvy je v souladu s platnými předpisy EU a vnitrostátními předpisy, a to nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, zákonem č. 242/2016 Sb., celní zákon, zákonem č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, které dávají celním orgánům potřebné kompetence k plnění všech ustanovení navrhované Smlouvy. Stejně tak je v souladu s dalšími právními předpisy upravujícími činnost celních orgánů.

Prováděním Smlouvy mohou být dotčena práva osob, zejména v souvislosti s předáváním informací druhé smluvní straně bez souhlasu dotčené osoby. Je tedy nutné, aby na Smlouvu bylo nahlíženo jako na mezinárodní smlouvu ve smyslu článku 10 Ústavy a aby byla schválena v souladu s článkem 49 písm. a) a e) Ústavy. Smlouva se proto sjednává jako prezidentská smlouva.

Za provádění Smlouvy bude ve smyslu jejich článků 18 a 19 odpovědné Ministerstvo financí České republiky, resp. Generální ředitelství cel.

Provádění Smlouvy nebude mít dopad na státní rozpočet a nevyžádá si změny v personálním, materiálním ani finančním zajištění činnosti celní správy, naopak lze předpokládat snížení počtu a rozsahu celních podvodů a tím zajištění vyšších příjmů do státního rozpočtu. Plnění Smlouvy bude v některých případech vyžadovat využití existujících zdrojů celní správy za účelem provedení šetření ve prospěch druhé smluvní strany. Tato

šetření však budou prováděna souběžně s jinými činnostmi, které primárně směřují k zajištění dodržování celních a daňových předpisů platných na území České republiky a zajištění řádného výběru cla a daní do státního rozpočtu. Provádění Smlouvy proto nebude mít přímý dopad na státní rozpočet. Navíc je třeba zdůraznit, že spolupráci definovanou ve Smlouvě zajišťuje celní správa již ve vztahu k 68 obdobným smlouvám sjednaným buď na národní úrovni, nebo na úrovni Evropské unie. Současně lze předpokládat odhalení řady porušení celních předpisů, která směřují především k obejití nebo snížení platby cel a daní. Například v případě podhodnocení zboží je zjištění skutečné ceny dováženého zboží téměř nemožné bez spolupráce celní správy země, v níž je výrobce nebo odesílatel zboží usazen. Přestože nelze zcela objektivně porovnávat přínos Smlouvy se smlouvami již uplatňovanými, jako příklad praktického uplatňování administrativní spolupráce na základě dvoustranných smluv v oblasti celnictví lze uvést vystavení dodatečných platebních výměrů v hodnotě téměř 11,5 mil. Kč na základě žádostí vyřízených v období uplynulých dvou let v rámci smluvní spolupráce s Čínou. Z uvedeného příkladu je zřejmé, že smlouvy o spolupráci v oblasti celnictví mohou výrazně přispět k odhalování podvodů a k doměření částek cla a nepřímých daní a k zajištění vyššího výběru příjmů do státního rozpočtu.

Provádění Smlouvy nebude mít dopad na podnikatelské prostředí, oblast ochrany životního prostředí, ani na rovnost mužů a žen.

V Praze dne 10. června 2019

Předseda vlády:

Ing. Andrej Babiš v. r.